

Tilinpäätös ja toimintakertomus vuodelta 2024

Kaupunginhallitus 24.03.2025 § 103
356/02.06.01.01/2025

Valmistelija: talousjohtaja Patrik Nygrén, etunimi.sukunimi(at)raisio.fi

Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

Kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös.

Tilinpäätöksen toimintakertomuksessa on esitetty toiminnan ja talouden kokonaistarkastelu sekä tilinpäätöksen toteutumisvertailu edelliseen tilinpäätökseen. Tilikauden olennaiset tapahtumat käydään läpi kaupunginjohtajan ja toimialojen katsauksissa. Lisäksi kuvataan yleinen taloudellinen kehitys ja toimintaympäristö tilinpäätösvuonna. Toimintakertomuksessa käsitellään tilikauden tuloksen muodostuminen, toiminnan rahoitus, rahoitusasema ja siinä tapahtuneet muutokset. Konsernitilinpäätös sisältyy toimintakertomukseen.

Tilinpäätöksen talousarvion toteutumisvertailussa esitetään käyttötalouden ja investointien toteutuminen sekä tuloslaskelman ja rahoituksen toteutuminen. Käyttötalouden toteutuminen on esitetty lautakunnittain sisältäen sitovien tavoitteiden toteutumisen sekä määrärahojen toteutumisen.

Kuntalain mukaan kunnanhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

Raision kaupungin ja kaupunkikonsernin taloudellinen toiminta vuonna 2024

Raision kaupungin vuoden 2024 tilikauden tulos on noin 1,4 milj. euron suuruinen. Tulos syntyy, vaikka kaupunki tekee noin 2,8 milj. euron edestä ylimääräisiä poistoja.

Tilinpäätöksen hyväksymisen yhteydessä esitetään tehtäväksi yhteensä 1,2 milj. euron investointivaraus Tiedonpuiston kouluun. Täten Raision kaupungin vuoden 2024 tilikausi muodostuu investointivaraus huomioiden 202.000 euroa ylijäämäiseksi. Taseen kertynyt ylijäämä aikaisemmilta vuosilta on 24 miljoonaa euroa. Vuoden 2024 tilikauden ylijäämällä taseen kertyneeksi ylijäämäksi muodostuu 24,2 miljoonaa euroa eli 941 euroa per asukas (asukasluku 25 717).

Toimintakate, joka kuvaa käyttötalouden nettokuluja, toteutui 4 milj. euroa pienempänä kuin muutetussa talousarviossa. Tämä johtui siitä, että toimintakulut toteutuivat 3,1 milj. euroa pienempänä ja toimintatuotot vastaavasti 0,9 milj. euroa suurempana kuin muutetussa talousarviossa. Toimintakate toteutui näin ollen 61,9 milj. euron suuruisena, toimintakulut 80,8 milj. euron suuruisena sekä toimintatuotot 18,8 milj. euron suuruisena.

Poikkeamina talousarviosta henkilöstökulut toteutuivat yhteensä noin 1,6 milj. euroa pienempänä kuin talousarviossa ja aineet, tarvikkeet ja tavarat toteutuivat yhteensä noin 0,75 milj. euroa pienempänä kuin talousarviossa. Verrattuna edellisvuoteen, henkilöstökulujen kehitys on 1,1 %:n kasvulla

hyvin maltillinen, kun taas palveluiden ostot kasvoivat 2,4 miljoonaa euroa eli melkein 15 %.

Verotulot toteutuivat kokonaisuudessaan 0,5 milj. euroa paremmin kuin talousarviossa ja valtionosuudet vastaavasti myös 0,9 milj. euroa suurempana. Tuloverotuotot toteutuivat vuonna 2024 1,4 milj. euroa suurempana kuin talousarviossa ja tulot yhteisöverosta vastaavasti 0,9 milj. euroa pienempänä kuin talousarviossa. Kiinteistövero toteutui talousarvion mukaisesti. Vuoden 2023 verotulokertymään verrattuna vuoden 2024 kertymä on kuitenkin 3,6 milj. euroa pienempi. Vuoden 2023 verotulokertymä oli poikkeuksellinen johtuen ns. verohännistä ja vuoden 2024 kertymä edustaakin enemmän normaalivuoden kertymää. Vuoden 2025 verokertymän kasvun odotukset ovatkin melkein olemattomat tai hyvin maltilliset. Uusimpien ennusteiden mukaan tuloveron tuotot kasvaisivat vuonna 2025 vain 559.000 eurolla, kun taas vastaavasti yhteisöveron tuotot vähenisivät 455.000 eurolla vuonna 2025. Vuoden 2023 poikkeuksellisen verokertymän tason ennustetaan saavutettavan uudestaan vasta vuonna 2026.

Rahoitustuottojen ja -kulujen osalta niin velkakannan kuin korkotason kasvu on johtanut korkokulujen voimakkaaseen nousuun. Korkokulut olivat vuonna 2024 2,2 miljoonaa euroa verrattuna vuoden 2023 1,2 milj. euroon ja vuoden 2022 0,6 milj. euroon. Samalla kuitenkin korkotuotot ovat nousseet 1,65 milj. euroon verrattuna vuoden 2023 1,4 milj. euroon ja vuoden 2022 0,4 milj. euroon. Rahoitustuotot ja -kulut kokonaisuudessaan ylittivät vuonna 2024 talousarvion 0,7 milj. eurolla ja kasvoivat vuodessa noin 735.000 eurolla vuoden 2023 toteutumaan verrattuna. Rahoituskulujen ja -tuottojen merkitys Raison taloudelle tulee kasvamaan tulevien vuosien aikana, kun kaupungin tekemät mittavat investoinnit kasvattavat nopeasti velkamäärää.

Yhteenlaskettuna verotulot, valtionosuudet sekä rahoitustuotot ja -kulut kehittyivät vuonna 2024 niin, että ne heikentävät tulosta tilinpäätösvuonna 4,5 milj. eurolla. Toimintakulujen jäädessä 3,1 milj. euroa alle talousarvion tulos on kuitenkin vielä selkeästi positiivinen ja mahdollistaa tehtyjä lisäpoistoja ja investointivarauksia yhteensä noin 4 miljoonan euron edestä. Kaupungin vero- ja valtionosuusrahoitus on siten riittävä tasapainoiseen käyttötalouden saavuttamiseen.

Vuoden 2024 hyvä tulos johtuu, talousarviota paremmasta tulojen kasvusta (verotulot ja valtionosuudet) sekä toimintakatteen kehityksestä. Hyvä tulos luo mahdollisuuden varautua tulevaan ylimääräisillä poistoilla sekä investointivarauksilla. Vuoden 2024 tilinpäätöksessä ehdotetaan investointivaraus 1,2 miljoonaa euroa kohdistettuna Tiedonpuiston kouluun. Ylimääräiset poistot ja investointivarausten purku parantaa osaltaan kaupungin mahdollisuuksia tasapainottaa tulevien vuosien taloutta.

Investoinnit toteutuivat kokonaisuudessaan 37 milj. euron edestä, joka vastaa 113 % 32,7 milj. euron talousarviosta. Investointien ylitys muodostuu ns. monivuotisten hankkeiden ylityksistä. Raison investointiohjelma on erittäin kunnianhimoinen ja johtaa siihen, että velkamäärä jatkaa kasvamistaan erittäin nopeasti. Kaupunki toteutti 2024 ja toteuttaa vielä vuonna 2025 ja aina 2028 asti isoja investointeja, kuten koulu- ja päiväkotihankkeita sekä useita infrahankkeita, jotka nostavat investointien tason monena vuotena peräkkäin.

Toiminnan ja investointien toteuttaminen vaati vuonna 2024 pitkä- ja lyhytaikaisten lainojen lisäämistä 19 milj. euron edestä. Vuosikate 12,6 milj.

euroa on riittävä poistojen kattamiseen ja tasapainoiseen käyttötalouteen, mutta vuosikate ei riitä läheskään investointikulujen kattamiseen.

Kaupungin verotulot olivat tilinpäätösvuonna 64,6 miljoonaa euroa, ja ne toteutuivat 3,3 miljoonaa euroa arvioitua paremmin. Kunnallisverotulot olivat 49,1 miljoonaa euroa, ja ne toteutuivat noin 2,5 miljoonaa euroa suunniteltua paremmin. Kunnallisverotulojen kasvun taustalla oli, niin ansiotulojen kasvu kuin aikaisempien vuosien suuret oikaisut. Positiivinen asukasluvun kehitys on myötävaikuttanut kunnallisverotuoton suotuisaan kehitykseen.

Valtionosuuksien osalta ennakoitu kehitys vuosina 2024-2026 on heikko, johtuen mm. sote-vähennyksistä valtionosuuslaskelmissa. Vuoden 2023 tasoon verrattuna vuoden 2024 valtionosuudet laskivat 238 000 eurolla. Valtionosuusuudistus lykkääntyi ja siirtyi alkavaksi vuoteen 2027. Valtionosuusuudistuksen vaikutusta Raisiolle ei vielä tiedetä.

Vuosikate 12,6 milj. euroa on riittävä poistojen kattamiseen (11,2 milj. euro) ja tasapainoiseen käyttötalouteen, mutta vuosikate ei riitä läheskään investointikulujen kattamiseen.

Kaupungin lainamäärä 31.12.2024 oli 67,9 miljoonaa euroa. Lainamäärä kasvoi edellisvuodesta noin 18,1 miljoonalla eurolla. Velkamäärän kasvu 2024 jää kuitenkin alle talousarviossa päätetyn lainanottovaltuuden, joka oli 24,6 miljoonaa euroa. Vuosikate, joka kuvastaa kaupungin omarahoituskykyä, on noin 4,7 milj. suurempi ja investoinnit noin 4,2 miljoonaa euroa suuremmat kuin talousarviossa. Velkamäärän ennustetaan tasapainotetussakin skenaariossa kasvavan nykyisestä 67,9 milj. eurosta yli 100 milj. euroon vuoden 2025 loppuun mennessä ja noin 185 miljoonaan euroon vuoden 2027 loppuun mennessä.

Lainakanta asukasta kohden oli loppuvuonna 2 639 euroa, joka on kuntien keskimääräistä lainakantaa alemmalla tasolla (3 380 euro per asukas.) Lainakanta asukasta kohden oli loppuvuonna 2 639 euroa, joka on kuntien keskimääräistä lainakantaa alemmalla tasolla (3 380 euroa per asukas).

Konsernin lainakanta oli 76,9 miljoonaa euroa eli 18,1 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2023 (58,8 milj. euro). Konsernin lainakanta asukasta kohden oli 2 989 euroa.

Kaupungilla on tulevaisuudessa edessään isoja investointeja, kuten koulu- ja päiväkotihankkeet sekä useat infrahankkeet. Lainamäärä tulee sekä kaupungin että kaupunkikonsernin osalta nousemaan voimakkaasti tulevina vuosina, kun kaupungin omarahoituskyky ei riitä toimintaan ja suunniteltuihin investointeihin.

Tilikauden tuloksesta on kirjanpito-ohjeistusten mukaisesti mahdollista tehdä investointivaraus kunnan taloussuunnitelmassa yksilöityyn kohteeseen. Vuoden 2024 tilinpäätöksessä ehdotetaan 1,2 miljoonaan euron investointivaraus Tiedonpuiston kouluhankkeeseen

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Eero Vainio

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus hyväksyy ja allekirjoittaa vuoden 2024 tilinpäätöksen.

Kaupunginhallitus esittää tilinpäätösvuoden 1 419 708,21 euron tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- tehdään poistoerojen vähennyksiä 202,51 euroa suunnitelman mukaan.

Poistoerojen yhteismäärä tässä tilinpäätöksessä on 202,51 euroa.

- tehdään yhteensä 1 200 000 investointivaraukset Tiedonpuiston koulun uudisrakennushankkeeseen

- edellä esitettyjen tuloksen käsittelyerien jälkeen syntyvä ylijäämä, 219 910,72 euroa, merkitään taseen oman pääoman kohtaan "Tilikauden ylijäämä (alijäämä)". Ylijäämä kasvattaa taseen oman pääoman kohdan "Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)" 23 977 792,82 euron määrää.

Vuoden 2024 219 910,72 euron ylijäämäisen tilinpäätöksen jälkeen taseessa on ylijäämää 24 197 703,54 euroa.

Kaupunginhallitus lähettää tilinpäätöksen ensin tarkastuslautakunnan ja tilintarkastajan tarkastettavaksi ja sen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.